

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH040031
NAZWA
OBSZARU Błota Kłócieńskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH040031	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Błota Kłócieńskie

1.4. Data opracowania 2008-02	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 2 września 2021 r. w spr. soo Błota Kłócieńskie (PLH040031)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.2509

Szerokość geograficzna
52.5181

2.2. Powierzchnia [ha]:

3899.28

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL61	Kujawsko-Pomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			2.64		G	D			
3130			5.05		G	B	C	B	B
3140			105.65		G	A	C	A	A
3150			7.09		G	B	C	B	B
6410			110.82		M	A	C	B	B
6430			6.56		M	B	C	C	C
6440			1.02		G	D			
6510			71.85		M	C	C	C	C
7210			28.41		G	A	C	A	A
7230			0.42		G	C	C	B	C
9170			5.92		G	B	C	B	B
91E0			359.75		M	A	C	B	B
91F0			168.38		M	A	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są

dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1617	Angelica palustris			p	2000	3000	i	R	M	C	B	C	B
A	1188	Bombina bombina			p	1500	3000	i	R	M	C	B	C	C
M	1337	Castor fiber			p	12	20	i	R	G	D			
P	6216	Hamatocaulis vernicosus			p				V	G	D			
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				R	DD	D			
M	1355	Lutra lutra			p	6	10	i	R	G	D			
I	1060	Lycaena dispar			p				P	G	D			
A	1166	Triturus cristatus			p				R	DD	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.54
N10	28.98
N06	4.87

N17	0.16
N16	24.63
N07	8.93
N19	2.08
N12	29.81
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego (2000) obszar Błota Kłócieńskie leży w granicach mezoregionu Kotliny Płockiej, który jest częścią makroregionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, wchodzącej w skład prowincji Pojezierza Południowobałtyckie.

Według podziału geobotanicznego J. M. Matuszkiewicza (2001) obszar znajduje się w dziale Mazowiecko-Podlaskim, w Krainie Chełmińsko-Dobrzyńskiej (E 1) oraz w regionie E.1.6. Nadwiślański Włocławsko-Bydgoski.

Od strony północnej „Błota Kłócieńskie” graniczą z wydmowym obszarem Kotliny Płockiej. Na południu zaś sąsiadują z wysoczyzną morenową Pojezierza Kujawskiego. Krawędź wysoczyzny wyznacza szosa Kowal – Gostynin.

Na terenie „Błot Kłócieńskich” znajdują się jeziora wytopiskowe i zagłębienia bezodpływowe wypełnione osadami limnicznymi i torfami. Wśród osadów wyróżnić można: namuły den dolinnych, namuły torfiaste, torfy, gytie, deluwia krawędzi Wysoczyzny Kujawskiej i piaski eoliczne tworzące niewielkie i mało wyraźne formy. Namuły den dolinnych związane są genetycznie ze spłukiwaniem ze zboczy i powolnym przepływem wzdłuż doliny rzeki Rakutówki. Namuły torfiaste występują w szerokim i płaskim obniżeniu Rakutówki. Wokół Jeziora Rakutowskiego stwierdzono gytie węglanowe (miąższość do 1 m). Mają one charakter silnie wapnistych mułków o barwie szarej ze szczątkami roślinnymi i skorupkami ślimaków. Gytie odgrywają dużą rolę jako utwory glebotwórcze, tworzą bagienne gleby gytiove i pobagienne gleby gytiovo-murszowe.

Teren położony jest w środkowej części dzielnicy klimatycznej nazywanej Regionem Wielkopolsko-Mazowieckim. W regionie tym występują nieco wyższe od średnich w Polsce temperatury powietrza i znacznie niższe sumy roczne opadów atmosferycznych (w Baruchowie 517 mm - za lata 1951-1980). Parowanie z powierzchni wody należy tu do najwyższego w Polsce (średnio w roku 570 mm). W latach z opadami niższymi od 520 mm występuje znaczny deficyt wody, który może być równoważony przez wodę napływającą z sąsiednich regionów.

W centralnej części obszaru znajduje się płytkie Jezioro Rakutowskie (powierzchnia ok. 188 ha) i niewielkie powierzchniowo jezioro Żłoby. Przez oba przepływa rzeka Rakutówka, płynąc z południowego-wschodu na północny-zachód. We wschodniej części obszaru znajduje się silnie zarośnięte przez roślinność szuwarową i wodną Jezioro Radziszewskie.

Na terenie „Błot Kłócieńskich” dominują pola uprawne i użytki zielone – głównie łąki. Duże powierzchnie zajmują szuwały. W środkowej części znajduje się zwarty kompleks leśny.

Na terenie obszaru znajdują się 2 rezerваты przyrody – „Jezioro Rakutowskie” i „Olszyny Rakutowskie”. Teren Błot Kłócieńskich w ok. 90% pokrywa się z ostoją ptasią - Błota Rakutowskie PLB040001.

4.2. Jakość i znaczenie

2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi

W granicach obszaru stwierdzono występowanie 6 płatów siedliska przyrodniczego. Ich lokalizacja jest w części zachodniej, pośród suchych łąk, pól uprawnych, nasadzeń sosnowych i zabudowań.

Procent pokrycia — 0,07% (procent pokrycia oszacowano na podstawie inwentaryzacji terenowej wykonanej w 2012 r.)

Reprezentatywność — D

Typowy dla tego siedliska zespół murawy szczerlichowej występuje tylko w postaci niewielkich i ubogich gatunkowo płatów. Siedlisko silnie przekształcone nasadzeniami sosny i brzozy lub w wyniku eksploatacji piasku. Powierzchnia siedliska nikła w obszarze. Brak danych o powierzchni siedliska w Polsce, ale już w porównaniu do Kotliny Toruńskiej szacowane zasoby są mniejsze niż 0,5%.

Siedlisko zostanie usunięte z listy przedmiotów ochrony po akceptacji Komisji Europejskiej (decyzja w sprawie wykreślenia z listy przedmiotów ochrony).

3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea
W granicach obszaru stwierdzono występowanie 9 płatów siedliska przyrodniczego, przy czym należy nadmienić, iż ich liczba i powierzchnia może ulegać zmianie wraz z wahaniami poziomu wody w jeziorze. Wszystkie płaty należą do bardzo rzadko spotykanego w Polsce podtypu 3130-1.

Reprezentatywność — B

Charakter ekologiczny jest bardzo reprezentatywny dla tego typu siedliska, ale skład roślinności znacznie mniej.

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia siedliska przyrodniczego w Polsce nie jest znana, ocena jest więc przybliżona.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — dobry. Płaty siedliska tylko w części obszaru zarastają szuwarami.

Stopień zachowania funkcji — dobry. W warunkach obniżania się poziomu wody jeziora funkcja ekosystemu ma szanse trwania.

Możliwość renaturyzacji — możliwa. Siedlisko jest wrażliwe na zmiany poziomu wody i jego istnienie jest uzależnione od bliskości linii brzegowej.

Ocena ogólna — B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji oraz reprezentatywności.

3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea

Występowanie siedliska przyrodniczego stwierdzono zarówno w głębszych, jak i w płytszych partiach Jeziora Rakutowskiego. Jego powierzchnia może ulegać zmianom wraz z obniżaniem się poziomu wody w jeziorze, zwłaszcza w miejscach najpłytszych.

Wody jeziora są mezotroficzne. Podwodne tzw. łąki ramienicowe tworzą głównie ramienice: Chara hispida, Ch. tomentosa i Ch. contraria. Najlepiej rozwinięte płaty łąk ramienicowych zasiedlają miejsca średnio głębokie (ok. 0,3-1,0 m), o dobrych warunkach świetlnych. Natomiast najgorszy stan ma płytka partia wód jeziora przy ujściu Rakutówki, eutrofizowana przez ptaki, pokryta kożuchowatymi skupieniami nitkowatych sinic.

Reprezentatywność — A

Charakter ekologiczny (mezotrofia) i roślinność typowa dla tego typu siedliska.

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia siedliska przyrodniczego w Polsce nie jest znana, ocena jest więc przybliżona.

Stan zachowania — A

Stopień zachowania struktury — doskonały. Płaty siedliska na większości powierzchni typowe, tylko gdzieś tam sfragmentowane lub zdegenerowane.

Stopień zachowania funkcji — perspektywy dobre.

Możliwość renaturyzacji — łatwa, o ile nie będzie wzmacniać się eutrofizacja.

Ocena ogólna — A

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji oraz reprezentatywności.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion

W granicach obszaru stwierdzono występowanie podtypu 3150-1 tylko na dwóch stanowiskach. Są to eutroficzne Jezioro Radziszewskie oraz jez. Żłoby (silnie zarastające). Oba akweny mają podobną, bogatą roślinność wodną. Siedlisko miejscami zniekształcone, zdominowane przez jeden gatunek. Dominuje osoka aloesowata Stratiotes aloides oraz zbiorowisko z masowym udziałem rogatka sztywnego Ceratophyllum demersum.

Procent pokrycia — 0,18%

Procent pokrycia oszacowano na podstawie wcześniejszych danych.

Reprezentatywność — B

Charakter ekologiczny i roślinność względnie typowa dla tego siedliska.

Względna powierzchnia — C

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — średni, płaty siedliska miejscami zniekształcone, zdominowane przez jeden gatunek. Dominuje osoka aloesowata Stratiotes aloides oraz zbiorowisko z masowym udziałem rogatka sztywnego Ceratophyllum demersum.

Stopień zachowania funkcji — perspektywy zachowania średnie.

Możliwość renaturyzacji – dość trudna, zwłaszcza w warunkach ew. dalszej eutrofizacji.

Ocena ogólna — B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji.

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

W granicach obszaru występuje ponad 100 płatów siedliska przyrodniczego. Wykazano występowanie głównie podtypu 6410-1 i 6410-2, rzadko 6410-4.

Reprezentatywność — A

Charakter roślinności często typowy dla tego siedliska przyrodniczego, liczne gatunki charakterystyczne.

Względna powierzchnia — C

Ocena powierzchni względnej przybliżona, ponieważ brak danych o powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — średni, płaty siedliska często antropogenicznie zniekształcone (skład gatunkowy).

Stopień zachowania funkcji — perspektywy zachowania dobre.

Możliwość renaturyzacji – dość trudna, zwłaszcza w warunkach dalszej presji gospodarczej.

Ocena ogólna — B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji oraz reprezentatywności.

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

W granicach obszaru stwierdzono występowanie 62 płatów siedliska przyrodniczego.

Reprezentatywność — B

W typowej postaci welonów nadrzecznych z udziałem kielisznika zaroślowego *Calystegia sepium* siedlisko przyrodnicze występuje dość często, ale na siedliskach zastępczych wzdłuż rowów melioracyjnych i na skrajach zarośli często ma zmieniony skład.

Względna powierzchnia — C

Ocena jedynie oszacowana, ponieważ brak danych o powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania — C

Stopień zachowania struktury — średni, płaty często zniekształcone (gatunki obce, np. nawłóć późna *Solidago gigantea*, uczepek amerykański *Bidens frondosa*).

Stopień zachowania funkcji — perspektywy zachowania dobre.

Możliwość renaturyzacji – możliwa, ale trudna w przypadku inwazji gatunków obcych

Ocena ogólna — C

6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

W granicach obszaru stwierdzono występowanie 6 płatów siedliska przyrodniczego o niewielkiej powierzchni (<0,5% zasobów krajowych) i zniekształconych (duży udział mozgi trzcinowatej, tojeści pospolitej, turzycy zaostroznej, trzciny pospolitej). Z tego powodu otrzymało ocenę D.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

W granicach obszaru stwierdzono występowanie zarówno łąk rajgrasowych (podtyp 6510-1), jak i zbiorowiska *Poa pratensis*-*Festuca rubra* (podtyp 6510-2). Siedlisko przyrodnicze występuje w liczbie 43 płatów.

Reprezentatywność — C

Charakter roślinności średnio typowy dla tego siedliska, nieliczne gatunki charakterystyczne.

Względna powierzchnia — C

Ocena jedynie oszacowana.

Stan zachowania — C

Stopień zachowania struktury — średni, płaty siedliska bardzo często antropogenicznie zniekształcone (liczny udział m.in. koniczyny łąkowej i przytulii pospolitej).

Stopień zachowania funkcji — perspektywy średnie, łąki są permanentnie użytkowane.

Możliwość renaturyzacji – dość trudna, zwłaszcza w warunkach ciągłej presji gospodarczej.

Ocena ogólna — C

7210* Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*)

Reprezentatywność — A

Charakter roślinności bardzo typowy.

Względna powierzchnia — C

Ocena jedynie oszacowana.

Stan zachowania — A

Stopień zachowania struktury — doskonały, płaty siedliska rzadko są zniekształcone.

Stopień zachowania funkcji — perspektywy trwania wyjątkowo dobre.

Możliwość renaturyzacji — bardzo łatwa.

Ocena ogólna — A

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji oraz reprezentatywności.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

W granicach obszaru stwierdzono występowanie podtypu 7230-3, na jednym stanowisku. Siedlisko o nikłej powierzchni ulegające nieznacznej sukcesji, obserwuje się pojawianie zbiorowisk zaroślowych i szuwarowych.

Reprezentatywność — C

Charakter roślinności niezbyt typowy dla tego siedliska, nieliczne gatunki charakterystyczne.

Względna powierzchnia — C

Ocena jedynie oszacowana.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — średni, płaty siedliska ulegają nieznacznej sukcesji, obserwuje się pojawianie zbiorowisk zaroślowych i szuwarowych.

Stopień zachowania funkcji — perspektywy zachowania dobre.

Możliwość renaturyzacji — dość łatwa.

Ocena ogólna — C

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

9170-2 grąd subkontynentalny Tilio-Carpinetum.

Jedyny płat ładu znajduje się w otoczeniu łągów dębowo-wiązowo-jesionowych.

Reprezentatywność — B

Drzewostan, podszyt i runo reprezentatywne dla tego typu siedliska

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia ładu subkontynentalnego w obszarze wynosi 5,92 ha. Stanowi to mniej niż 0,1% powierzchni łągów w Polsce (45000 ha, Matuszkiewicz 2001). Mimo stosunkowo małej powierzchni siedlisko sugerowane do pozostawienia z oceną C, ze względu na jego izolację od zwartych lasów łągowych i wynikającą z tego wartość przyrodniczą.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — dobry. Płat fitocenozy ma rozwinięte wszystkie warstwy, obecne są naturalne odnowienia drzewostanu. Obniżenie oceny wynika przede wszystkim z małej ilości martwego drewna i starodrzewu.

Stopień zachowania funkcji — dobre perspektywy.

Należy spodziewać się stopniowej poprawy stanu zachowania siedliska w wyniku naturalnych procesów (wydzielanie się drzewostanu, zwiększanie zasobów martwego drewna).

Ocena ogólna — B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji i reprezentatywności.

91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródliskowe

91E0-3* niżowy łąg jesionowo-olszowy Fraxino-Alnetum.

Łęgi jesionowo-olszowe graniczą od północy z olsem, a od południa z łągami Ficario-Ulmetum.

W obszarze stwierdzono 5 płatów łągu jesionowo-olszowego.

Reprezentatywność — A

Drzewostany różnowiekowe, o zróżnicowanej strukturze pionowej – budowane przez olszę czarną i jesion wyniosły. Martwe drewno występuje w dużych ilościach zarówno w postaci stojących, jak i leżących pni (obumieranie jesionów w rezerwacie „Olszyny Rakutowskie”). W części płatów, powstałych w wyniku sukcesji wtórnej lub nasadzeń na nieużytkowanych łąkach runo jest zniekształcone (udział gatunków łąkowych i

innych).

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia łągów jesionowo-olszowych w obszarze wynosi 359,49 ha. Brak danych o zasobach siedliska w Polsce, jednak można przypuszczać, że powierzchnia siedliska w granicach obszaru stanowi niewielką część jego ogólnej powierzchni.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — dobry

Dla większości płatów w obszarze stopień zachowania struktury ocenia się jedynie jako dobry. Zamierający jesion w wielu miejscach się odnawia.

Stopień zachowania funkcji — doskonałe perspektywy

Głównym obecnie zagrożeniem dla trwania siedliska jest proces chorobowego obumierania jesionów. Nie ma możliwości wpłynięcia na przebieg tego procesu. Należy się jednak spodziewać poprawy stanu zachowania siedliska w płatach z dominacją olszy w wyniku zachodzenia naturalnych procesów dojrzewania zbiorowisk leśnych.

Ocena ogólna B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji, w drugiej kolejności – reprezentatywności.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

91F0-2 łąg wiązowo-jesionowy śledziennicowy

Procent pokrycia w obszarze obliczono dla siedliska przyrodniczego składającego się z 11 płatów

Reprezentatywność — A

Są to zbiorowiska silnie zróżnicowane pod względem struktury i bogactwa gatunkowego. W obszarze występują płaty z typowo rozwiniętym drzewostanem budowanym przez dąb szypułkowy *Quercus robur*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* i wiązy. Podszyt i runo z dużą liczbą gatunków charakterystycznych.

Względna powierzchnia — C

Powierzchnia łągów dębowo-wiązowo-jesionowych w obszarze wynosi 168,52 ha. Brak danych o ogólnych zasobach siedliska przyrodniczego w Polsce, jednak można przypuszczać, że jego powierzchnia w granicach obszaru stanowi małą część ogólnej jego powierzchni.

Stan zachowania — B

Stopień zachowania struktury — dobry

Obniżenie oceny wynika przede wszystkim z braku martwego drewna i starodrzewu w płatach siedliska (poza rezerwatem).

Stopień zachowania funkcji — dobre perspektywy

Nie zanotowano występowania zagrożeń dla siedliska przyrodniczego. Należy się spodziewać poprawy stanu jego zachowania w wyniku zachodzenia naturalnych procesów dojrzewania zbiorowisk leśnych.

Ocena ogólna B

W ocenie ogólnej przypisano najwyższą wagę wskaźnikom stopnia zachowania struktury i funkcji i reprezentatywności.

1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Obserwacje terenowe połączone z oceną stanu siedliska w dniach 22.05.2012, 2.06.2012, 11.08.2012, 20.08.2012 wykazały obecność przynajmniej 2 stanowisk: 1: N 52°32'4,36", E 19°12'37,22", 2: N 52°30'19,21", E 19°12'56,06". Ze względu na małą liczbę osobników gatunek otrzymał ocenę D.

1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Czerwończyk nieparek jest gatunkiem zasiedlającym teren całego kraju, przy czym większość jego stanowisk zlokalizowana jest w obrębie dolin rzek nizinnych. Preferuje środowiska wilgotne. W ostatnim ćwierćwieczu obserwuje się dwupokoleniowość (biwołtywność), przy czym pierwsze motyle często pojawiają się już w drugiej połowie kwietnia, a drugiego pokolenia od trzeciej dekady lipca. Roślinami, na których żerują gąsienice są różne gatunki szczawiu, szczególnie szczaw lancetowaty (*Rumex hydrolapathum*). Imago zwykle występują pojedynczo, w dużym rozproszeniu. Prawdopodobnie biwołtywność i zauważalne w ostatnich kilkunastu latach poszerzenie spektrum roślin pokarmowych larw o inne gatunki szczawiu niż wcześniej tylko szczawiu lancetowatego są przyczynami obserwowanej ekspansji gatunku. Podczas badań do PZO zaobserwowano 14 osobników gatunku. Biorąc pod uwagę, że czerwończyk nieparek jest gatunkiem zasiedlającym teren całego kraju jego populacja nie przekracza w obszarze >0,5% populacji krajowej. Ocena – D.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Stwierdzono występowanie tego gatunku (jedna obserwacja bezpośrednia) w niewielkim zbiorniku wodnym w pobliżu rzeki Rakutówki na północny-wschód od rezerwatu Olszyny Rakutowskie. Zgodnie z metodyką GIOŚ nie ocenia się stanu ochrony traszki na podstawie jednego stanowiska. Konieczne są też co najmniej dwuletnie badania monitoringowe dla możliwości waloryzacji stanu populacji traszki grzebieniastej na danym obszarze. Prawdopodobnie dalsze badania wykażą obecność traszki w większej ilości niewielkich zbiorników wodnych na terenie obszaru Błota Kłócieńskie. Na chwilę obecną stan zachowania populacji traszki grzebieniastej na obszarze Błota Kłócieńskie PLH040031 określono na "D".

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Największą populację kumaka nizinnego stwierdzono w rowach melioracyjnych oraz rozlewiskach na granicy Olszyn Rakutowskich (północno-zachodnia część) i łąk przylegających do Jeziora Rakutowskiego oraz w małych zbiornikach wodnych i rowach na terenie łąk przylegających do w/w jeziora. Pojedyncze osobniki kumaka występowały w zastoiskach przy trzech starych tamach bobrowych. Niewielka populacja (oszacowana na ok. 50-100 osobników) zasiedlała zarastające bagienka nad Rakutówką. W związku z postępującym procesem przesuszania terenu Niecki Kłócieńskiej (zjawisko podkreślane w projekcie Planu Ochrony Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego) przed badaniami terenowymi była obawa, że populacja tego gatunku płaza (silnie związanego z płytkimi, ciepłymi zbiornikami wodnymi) uległa dużemu spadkowi liczebnemu. Wielkość populacji według zgrubnego szacunku wynosi ponad 3000 osobników, zatem mimo braku danych o liczebności gatunku w Polsce, stan zachowania określono na poziomie C.

Populacja - C

Występował on na ponad 50% sprawdzanych zbiorników, odpowiednich dla bytowania tego gatunku (na rolniczych terenach Kujaw współczynnik ten wynosi 23%, w Polsce centralnej 50%)

Stopień zachowania siedliska gatunku – B

Izolacja – C

Ocena ogólna – C

1337 Bóbr europejski

Populacja stabilna od wielu lat (wsiedlenie bobrów na terenie „Olszyn bobrowych” nastąpiło w 1981 roku). Silna rodzina bobrów (4-6 osobników) osiedliła się wzdłuż rowu melioracyjnego przechodzącego przez uroczysko „Olszyny Rakutowskie” w kierunku Jeziora Rakutowskiego. Zajmują głównie odcinek od głównej drogi gruntowej przecinającej kompleks leśny od Rakutowa do Leśniczówki Kłótno do pól wsi Świątkowice. Ślady penetracji terenu przez bobry znaleziono również na skraju rezerwatu w kierunku Jeziora Rakutowskiego, ale były to pojedyncze, opuszczone nory prawdopodobnie okresowo zajmowane przez wędrujące samotne samce. Ślady aktywności bobrów (zgryzione drzewa i krzewy) zaobserwowano wzdłuż rzeki Rakutówki od miejscowości Dębniaki (N 52o32'56.568", E 19o11'17.066) przez okolice brzegów Jeziora Rakutowskiego do okolic mostu na rzece (N 52o30'40.624", E 19o16'38.963"). Próby osiedlenia bobrów zaobserwowano na rowie melioracyjnym okalającym Jezioro Rakutowskie od południa i zachodu (rozebrane przez ludzi tamy (N 52o32'3.403", E 19o12'24.487") oraz nory pod drogą gruntową (N 52o31'46.693", E 19o12'39.768"). Stanowisko to istnieje drugi rok i jest przedmiotem konfliktu z użytkownikami okolicznych łąk oraz dróg, zalewanych i niszczonej przez bobry. Bobry znajdują na obszarze Błot Rakutowskich znakomite warunki bytowania, wielkość populacji oszacowano na 12-20 osobników. Jest to poniżej 0,5% populacji krajowej - ocena D.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Obecność wydry stwierdzono (po resztkach pokarmu) nad brzegiem Rakutówki w okolicy jeziora Żłoby oraz tuż przed ujściem rzeki Rakutówki do Jeziora Rakutowskiego. Głównym terenem łowieckim tego gatunku są wody Jeziora Rakutowskiego i sąsiadujących z nim mniejszych, zarybionych zbiorników. Według danych literaturowych oraz rozmów z napotkanymi mieszkańcami (wędkarzami) populacja tego gatunku jest stała od wielu lat i utrzymuje się (w rejonie Jeziora Rakutowskiego) na poziomie 6-10 osobników dorosłych. Jest to poniżej 0,5% populacji krajowej - ocena D.

6216 Sierpowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus*

Gatunek zanotowano z tego terenu kilka lat temu. Jego obecność wymaga jednak potwierdzenia. Próby potwierdzenia gatunku w bieżącym roku nie udały się, mimo zlustrowania około 200 skupień mchów w rejonie dawnego notowania. Ocena ogólna D, ze względu na niewielki areał występowania (aktualnie nie

potwierdzony) oraz szuwarowy obecnie, a nie mechowiskowy, charakter łąki.

1617 Starodub łąkowy *Angelica palustris*

Gatunek odnaleziony kilka lat temu we wschodniej i centralnej części obszaru. Populacja bogata, zgodna z optymalnymi warunkami siedliskowymi (podłoże żyzne i wilgotne). Ocena ogólna B. Wielkość populacji – C, izolacja – C, ale stan zachowania populacji dobry (gatunek w licznych i bogatych skupieniach, różna wielkość skupień, odnawianie się populacji, częste liczne osobniki juwenilne, optymalne warunki siedliskowe, brak wyraźnych zagrożeń). Mimo, iż brak danych o zasobach populacyjnych gatunku w Polsce, szacuje się, iż jego zasoby przekraczają w obszarze 0,5% populacji krajowej.

Gatunek zostanie usunięty z listy przedmiotów ochrony po akceptacji Komisji Europejskiej (decyzja w sprawie wykreślenia z listy przedmiotów ochrony).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	K02		i
L	F03.01		i
L	B02.02		i
M	B01		i
M	K02.03		i
M	J02.03		i
L	K02.02		i
L	B02.01		i
L	A08		i
M	B01.02		i
L	A04		i
M	E01.03		i
L	A02		i
H	A01		i
M	K02.03		o
M	K01.03		i
M	X		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F03.01		i
M	A03		i
M	E01.03		i
L	B02.02		i
L	A04		i
H	A01		i
L	B02.01		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne, O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Achrem E. 2002 Ocena jakości wód jeziora Rakutowskiego w 2001 roku. Inspekcja Ochrony Środowiska. WIOŚ Delegatura we Włocławku 2. Andrzejewski H., Przystalski A. 1978 Występowanie ptaków na terenie projektowanego rezerwatu ornitologicznego "Jezioro Rakutowskie" Archiwum Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody we Włocławku 3. Biały K. 1984 Ochrona rezerwatowa w województwie włocławskim Zapiski Kuj.-Dobrz. seria E 57-764. Biały K. 1997 Rozmieszczenie i zróżnicowanie gleb. W: S. L. Bagdziński (red.), Środowisko przyrodnicze w województwie włocławskim Włocławskie Towarzystwo Naukowe 77-895. Biały K., Załuski T. 1994 Rola bobra europejskiego *Castor fiber* L. w renaturyzacji uregulowanego cieku i przyległego otoczenia Zesz. Nauk. AR we Wrocławiu 246, III(1) 21-296. Biały K., Załuski T. 1994 The role of the beaver (*Castor fiber* L.) in the regeneration of natural conditions in a regulated water course in a post bog landscape in Płock Basin (Kotlina Płocka). In: Proceedings of the International Symposium "Conservation and Management of Fens" Institute for Land Reclamation and Grassland Farming 266-2727. Bijak A. 2000 Czynniki glebotwórcze i gleby Niecki Kłocińskiej Instytut Nauk Fizycznogeograficznych Uniwersytetu Warszawskiego 8. BirdLife International/European Bird Census Council. 2000. European bird populations: estimates and trends. BirdLife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 10). 9. Boinski M., Cyzman W., Załuski T. 2001 Szata roślinna. W: A. Przystalski (red.), Przyroda województwa kujawsko-pomorskiego Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody 54-7710. Boinski M., Cyzman W., Załuski T. 2001 Szata roślinna. W: R. Dysarz, A. Przystalski (red.), Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki, Wojewódzki Konserwator Przyrody 18-3711. Buszko J., Stachowiak M. 2012 mscr. Karty oceny stanu ochrony czerwonończyka nieparka (*Lycaena dispar*) oraz zalotki większej (*Leucorrhinia pectoralis*) na terenie obszaru Natura 2000 Błota Kłocińskie PLH040031.12. Cyzman W. 1992. Zróżnicowanie zbiorowisk leśnych i zaroślowych w Kotlinie Toruńskiej i Kotlinie Płockiej . Praca doktorska. Zakł. Taks. i Geogr. Roś. UMK, Toruń. Msc. 13. Cyzman W. 2003 Leśny Kompleks Promocyjny "Lasy Gostynińsko-Włocławskie". Przyroda, gospodarka, edukacja, turystyka i strategia działań Leśny Kompl. Prom. "Lasy Gostynińsko-Włocławskie", Gostynin-Łąck-Włocławek 14. Cyzman W. i in. 2004 Rezerwat przyrody "Jezioro Rakutowskie". Plan ochrony na okres 1.01.2005-31.12.2024 Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych "Quercus" 15. Cyzman W., Modrzejewska M. 2000 Rezerwaty Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostynińsko-Włocławskiego Folder Edukacyjny. Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej 16. Cyzman W., Mudyna Ł., Dorożyński R. 2002 Weryfikacja planu ochrony rezerwatu przyrody "Olszyny Rakutowskie" Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych "Quercus", Rakutowo-Toruń 17. Cyzman W., Rejewski M. 1992 Przekształcenia zespołów leśnych w okolicach Jeziora Rakutowskiego w latach 1969-1988 Acta Univ. Nic. Copern. Biologia 40 121-13618. Cyzman W., Załuski T. 1994 Zasoby i walory szaty roślinnej Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. W: Rola człowieka w ochronie i kształtowaniu środowiska na terenie parku krajobrazowego. 19. Dyrz A. 1989. Tereny ważne dla ornitologii i ochrony ptaków w Polsce. Przegl. Zool. 33(3): 417-437.20. European Commission DG XI.D.2. 1994-1995. Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild

birds and Council Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. Standard Data Form, Eur 15 version 21. Falkowski J., Marszelewski W., Pomianowska H. 2000 Opinia na temat projektu ustabilizowania poziomu wód powierzchniowych w rezerwacie Jezioro Rakutowskie w celu ochrony i zachowania bioróżnorodności terenu rezerwat Inst. Geografii UMK, Toruń 22. Glazik R. 1978 Wpływ zbiornika wodnego na Wiśle we Włocławku na zmiany stosunków wodnych w dolinie Dokumentacja Geograficzna, IGI PAN 23. Głowaciński Z., Rafiński J. (red.) 2003 Atlas płazów i gadów Polski. Status - rozmieszczenie - ochrona Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa - Kraków 24. Gromadzki M., Błaszowska B., Chylarecki P., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M., Wójcik B. 2002 Sieć ostoi ptaków w Polsce. Wdrażanie Dyrektywy Unii Europejskiej o Ochronie Dzikich Ptaków OTOP, Gdańsk 25. Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. OTOP, Bibl. Monitor. Środ., Gdańsk 26. Gromadzki M., Gromadzka J., Sikora A., Wieloch M. 2002. Wielkość populacji i trendy liczebności wybranych gatunków ptaków lęgowych w Polsce w latach 1991-2002. ZO PAN, Gdańsk. Msc. 27. Heath M.F., Evans M.I. (red.). 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation, Northern Europe. Birdlife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 8). 28. Hofman S., Szymura J. M. 1998 Rozmieszczenie kumaków, Bombina orientalis, 1816 w Polsce Przegl. Zool. 42 171-185. 29. Jacyński J. 1929 Morfometria jezior Gostyńskich Przegląd Geogr. 9 30. Kępczyński K., Załuski T. 1982 Ochrona przyrody. W: T. Olszewski (red.), Województwo włocławskie. Monografia regionalna. Zarys dziejów, obraz współczesny, perspektywy rozwoju. Uniwersytet Łódzki, Urząd Woj. we Włocławku 101-107. 31. Kępczyński K., Załuski T. 1982 Zbiorowiska roślinne. W: T. Olszewski (red.), Województwo włocławskie. Monografia regionalna. Zarys dziejów, obraz współczesny, perspektywy rozwoju. Uniwersytet Łódzki, Urząd Woj. we Włocławku 73-89. 32. Kępczyński K., Załuski T. 1982. Flora. W: Województwo Włocławskie. Monografia regionalna. Wyd. UŁ. 69-73. 33. Kępczyński K., Załuski T. 1988. Rośliny rzadziej spotykane w okolicach Włocławka. Część III. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 29: 85-98. 34. Komendarczyk A. 1993 Plan ochrony rezerwat przyrody "Olszyny Rakutowskie" na okres od 1994.01.01 do 2003.12.31 Biuro Usług Techniczno-Leśnych "Butel" w Toruniu 35. Kosowicz M. 2012 msc. Błota Kłócieńskie PLH040031. Formularze ocen – gatunki zwierząt. 36. Liro A., Dyduch-Falniowska A. 1999. Natura 2000 - Europejska Sieć Ekologiczna. MOŚZNIL, Warszawa. ss. 93. 37. Marszelewski W. 2000 Oddziaływanie czynników antropogenicznych i naturalnych na Jezioro Rakutowskie i jego zlewnię. Zespół Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego, Kowal 38. Modrzejewska M., Drozdowski A. 2002 Ochrona rezerwat "Jezioro Rakutowskie" Ekwilibria 2 39. Osieck E. 2000. Guidance notes for the selection of Important Bird Areas in European Union Member States and EU accession countries. Draft. IBA Workshop Brussels, 30 March – 2 April 2000 (maszynopis). 40. Paszek I. i in. 2006 Europejska Sieć Ekologiczna NATURA 2000 "Błota Rakutowskie" (PLB 04001), województwo kujawsko-pomorskie, powiat włocławski, gminy Baruchowo i Kowal. Plan ochrony na okres 1.01.2007-31.12.2026 "Vitis Iwona Paszek", Bydgoszcz 41. Przysłowski A. 1994 Fauna kręgowców. W: A. Przysłowski, A. Drozdowski, L. Bernardelli (red.), Gostyńsko-Włocławski Park Krajobrazowy. Informator przyrodniczo-turystyczny Zarząd Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego, Fundacja "Terra Sana", Kowal 38-54. 42. Przysłowski A. 1997 Świat zwierząt. W: S. L. Bagdziński (red.), Środowisko przyrodnicze województwa włocławskiego Włocławskie Towarzystwo Naukowe 134-161. 43. Przysłowski A. 2004 Kręgowce województwa kujawsko-pomorskiego. W: Raport o stanie przyrody województwa kujawsko-pomorskiego. Dąbrowski M., Leszczyńska-Deja K., Machnikowski M., Smoleński P. (red.) Bydgoszcz 44. Przysłowski A., Kasprzyk, K. 1997 Kręgowce - Vertebrata. W: Czerwona lista roślin i zwierząt Pomorza i Kujaw. L. Rutkowski (red.) Acta Univ., N. Copernici, Biol., Nauki Mat-Przyr. 53 25-32. 45. Przysłowski A., Załuski T. 1996 Przyrodnicze ścieżki dydaktyczne Gostyńskiego-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Niecka Kłócieńska Zarząd Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego, Kowal 46. Rafiński J. 2001 Traszka grzebieniasta. W: Z. Głowaciński (red.), Polska Czerwona Księga Zwierząt, Kręgowce PWRiL, Warszawa 285-286. 47. Rejowski M. (red.), Cyzman W., Załuski T. 1997 Szata roślinna - zasoby, walory, zagrożenia. W: S. L. Bagdziński (red.), Środowisko przyrodnicze w województwie włocławskim Włocł. Tow. Naukowe, Włocławek 110-133. 48. Ruczyński I., Kasprzyk K. 1993 Nietoperze Gostyńskiego-Włocławskiego Parku Krajobrazowego Biuletyn Centrum Informacji Chiropterologicznej, Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN 2 15: 1949. 49. Rybacki M., Maciantowicz M. 2006 Ochrona żółwia błotnego, traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego. Wyd. Klubu Przyrodników, Świebodzin 50. Scott D.A., Rose P.M. 1996. Atlas of Anatidae populations in Africa and western Eurasia. Wetlands Inter. Publ. Wageningen the Netherlands. 41. 51. Szczepańska E. 1995 Czynniki glebotwórcze i gleby okolic Jeziora Rakutowskiego. Praca magisterska Zakład Kompleksowej Geografii Fizycznej, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW 52. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, 2012 rok Dokumentacja do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031. 53. Walczak M., Radziejowski J., Smogorzewska M.,

Sienkiewicz J., Gacka-Grzesikiewicz E., Pisarski Z. 2001. Obszary chronione w Polsce. IOŚ, III wyd., Warszawa. 54. Wetlands International. 2002 Waterbird Population Estimates-Third Edition. Wetlands International Global Series No. 12, Wageningen 55. Załuski T Paszek I., Gawenda-Kempczyńska D., Iglińska A., Paczuska B., Białczyk N., Białczyk C., Łazowy-Szczepanowska I., 2012 mscr. Błota Kłócieńskie PLH040031. Formularze ocen – siedliska przyrodnicze i gatunki roślin. 56. Załuski T. 1988 Szata roślinna projektowanego rezerwatu przyrody "Olszyny Bobrowe" Okręgowy Ośr. Rzeczoznawstwa i Doradztwa Roln. eksp. 333/88 57. Załuski T. 1992 Zbiorowiska roślinne projektowanego rezerwatu "Olszyny Bobrowe" Acta Univ. Nic. Coperni Biologia 40 205-23458. Załuski T. 1995. Materiały do flory Kujaw. Acta Univ. N. Copernici, Biol. 48: 185-189.59. Załuski T. i in. 1995 Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. W: Plan ochrony Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa 60. Załuski T. i in. 1995 Mapa roślinności rzeczywistej Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. W: Plan ochrony Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa 61. Załuski T., Biały K. 2001 Przekształcenia roślinności leśnej i bagiennej na terenie Niecki Kłócieńskiej w okresie 18 lat bytowania bobra europejskiego *Castor fiber* L. W: E. Zenkteler (red.), Botanika w dobie biologii molekularnej. Materiały sesji i sympozjów 52 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Poznań 11562. Załuski T., Cyzman W. 1994 Szata roślinna. W: A. Przysłski, A. Drozdowski, L. Bernardelli (red.), Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy. Informator przyrodniczo-turystyczny Zarząd Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostynińsko-Włocławskiego, Fundacja "Terra Sana", Kowal 19-3763. Zaręba R. 1984 Projektowane i istniejące rezerwaty leśne i jeziorowe Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i Lasów Włocławsko-Gostynińskich Zapiski Kuj.-Dobrz. seria E 77-9264. Zaręba R., Stępień E., Zielony R., Borecki T., Nowakowska J. 1986 Kierunki przebudowy drzewostanów Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego Włocł. Tow. Nauk. 65. Zieliński M., Studziński S. 1996. Awifauna Błot Rakutowskich pod Włocławkiem. 37,3-4: 259-300.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	80.38	PL02	15.22		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy	*	80.38
PL02	Jezioro Rakutowskie	+	10.72
PL02	Olszyny Rakutowskie	+	4.51

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Adres:	Polska Dworcowa 81 85-009 Bydgoszcz

Adres e-mail: kancelaria.bydgoszcz@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3108) Link: http://www.edzienniki.bydgoszcz.uw.gov.pl/WDU_C/2017/3108/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH040031

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--